BURGER BELANGEN

BESCHOUWINGEN PROGRAMMA BEGROTING 2027.

Voorzitter,

Wij danken het college en de ambtelijke organisatie voor het vele werk dat is verricht om tot deze begroting te komen.

Wij bespreken vandaag de programmabegroting 2027 en verder. Het is de eerste begroting na de gemeenteraadsverkiezing van maart j.l. waarbij het coalitieakkoord mede aan de basis heeft gelegen.

Een realistisch en pragmatisch coalitieakkoord op hoofdlijnen voor de komende raadsperiode waarbij rekening is gehouden met de beperkte financiële ruimte voor de komende jaren. Dit komt ook tot uiting in de begroting. Het jaar 2027 sluit met een beperkt financieel overschot maar de jaren 2028 en verder laten een tekort zien.

Het ravijnjaar 2028 baart daarbij onze grootste zorg waardoor er extra bezuinigd dient te worden. Deze bezuinigingen, die momenteel worden voorbereid in overleg met de klankbordcommissie, zullen ongetwijfeld extra impact gaan hebben op onze financiële ruimte en de daaraan verbonden dienstverlening.

Ondanks de mindere financiële ruimte stijgen de totale lasten voor onze burgers niet en is er zelfs een lichte daling te zien met 0,3 procent. Samenvattend vinden wij dit zeer positief ten opzichte van de eerdere ramingen die oorspronkelijk uitkwamen op 13 procent verhoging. Wel zullen wij ons moeten afvragen of en hoe wij alle taken op het huidige peil kunnen blijven uitvoeren en wij horen graag uw mening hierover.

Positief vinden wij dat de recent vastgestelde strategische visie met het daaraan gekoppelde realistisch uitvoeringsprogramma toch de nodige ambitie laat zien. Een mooi en goed plan waarvoor onze complimenten.

Ook het coalitieakkoord getuigd van realiteitszin met daaraan gekoppeld een pragmatisch vertaald collegeprogramma voor de komende raadsperiode.

Veiligheid

Er wordt in de voorliggende begroting ingezet op een versterking van het huidige veiligheidsbeleid en uitbreiding van de personele capaciteit. Daarnaast dient met name de uitwerking en opbrengst van dit beleid geborgd te worden binnen de gehele organisatie. Graag horen wij van u hoe u dit voor zich ziet.

Ondanks de extra financiële kosten die dit met zich mee brengt vinden wij dit een noodzakelijke investering. Ondermijning en alles wat dat met zich mee brengt moet volgens ons immers proactief bestreden worden.

Goed dat ook de pilot met de jongerenwerkers inmiddels vorm heeft gekregen. Wel pleiten wij voor meer dan de zes uur per week die nu hiervoor beschikbaar zijn. Bent u het daarmee eens en zijn er hiervoor mogelijkheden?

De BOA inhuur vanuit de gemeente Heerlen loopt nu sinds enige tijd. De zichtbaarheid kan wat ons betreft nog verbeterd worden. Verloopt de dienstverlening naar tevredenheid en zijn de beschikbare uren wel voldoende?

Economie, Onderwijs en Sport

De herontwikkeling van de stationsomgeving vordert gestaag en zal nog eind dit jaar worden afgerond. Een extra impuls voor het gehele centrumgebied dat zal zorgen voor een positieve bijdrage aan de verdere economische en toeristische groei. Wel blijven wij ons zorgen maken over de afronding van het provinciale deel van het ZLSM emplacement in het projectplan. Wij vragen u hier dan ook met klem de vinger aan de pols te houden en de Provincie aan te spreken op de eerder gemaakte afspraken hierover.

Het centrumplan vordert met de geplande visie die naar verwachting begin volgend jaar wordt opgeleverd. De voorgenomen bewoners bijeenkomsten hierover in het kader van burgerparticipatie juichen wij toe. Een volgende stap voor de kern Simpelveld in dit majeure project dat zal bijdragen aan een bruisend centrum.

Ook de bouw van de appartementen aan de markt verloopt nu gestaag en zal een positieve invloed hebben op de uitstraling van het centrum en de omliggende openbare ruimte. Een project om trots op te zijn zo vinden wij.

In het kader van de GBT zijn wij blij met het resultaat van het overleg met de scholen en de Regio. Het aanbod is nu immers voor alle leerlingen beschikbaar, in tegenstelling tot het eerdere voorstel een positieve ontwikkeling.

Hoewel de nieuwe huisvesting van het IKC pas over enkele jaren daadwerkelijk gerealiseerd zal worden is het goed nu al een voorbereidingskrediet beschikbaar te stellen. Het betreft hier immers een

majeur project dat voor de nodige impact zal zorgen zowel financieel als ook voor de organisatie.

De renovatie en aanleg van de hybride voetbalvelden is zo goed als afgerond waardoor deze toekomstbestendig zijn voor de komende jaren. Het haalbaarheidsonderzoek naar de toekomst van de voetbalcomplexen zal in kwartaal 1 van 2027 opgeleverd worden. Wij zijn benieuwd naar de uitkomsten waarbij er naar onze mening keuzes gemaakt dienen te worden over aantal en locaties.

Er is in 2026 een opstart gemaakt met het accommodatie beleidsplan de afronding hiervan word in 2027 verwacht. Onze fractie gaat er vanuit dat dit in de eerste helft van 2027 het geval zal zijn, klopt onze aanname?
Het speelruimtebeleid heeft raakvlakken met het accommodatie beleid en word immers ook in de eerste helft van 2027 opgeleverd.

Sociaal domein

Ondanks alle inspanningen op dit gebied blijft het sociaal domein een punt van zorg. De kosten blijven stijgen en zullen mede gezien de vergrijzing in de toekomst alleen maar meer toenemen. De vraag is hoelang wij dit nog kunnen dragen zonder aanpassing van het huidig beleid en voorzieningen. We zullen moeten nadenken over keuzes, innovatie en aanpak. Ontkomen wij nog langer aan pijnlijke maatregelen en hoe ziet het college dit?

Ook de jeugdzorg laat een gelijksoortig beeld zien. Het is ons inziens niet mogelijk om dit op deze manier nog lang vol te houden. Er zal ook hier gekeken moeten worden naar het beleid en de financiering daarvan waarbij ook de rol van het Rijk niet buiten beschouwing gelaten kan worden. Ook hier de vraag aan het college of u onze mening deelt en hoe u hier in kunt handelen?

Wonen en leefomgeving

Voorzitter, de woningmarkt knelt ook in onze gemeente. Met name op de huurmarkt zijn er inmiddels grote problemen. De vraag is veel groter dan het huidige aanbod er zijn gewoonweg te weinig huurwoningen voor alle doelgroepen beschikbaar. Versnelling van nieuwbouw is absoluut nodig om aan de vraag te kunnen voldoen.

Wij vragen het college dan ook wederom om vaart te maken met plannen zoals het voormalig wijkzorgcentrum Bocholtz en de Kruinweg. Zeker voor dat eerste project lopen de gesprekken al zeer geruime tijd en is er actie vereist. Wij vinden dat de bouw van de woningen uiterlijk begin 2028 moet starten, kunt u dit toezeggen?

De bouw van flex woningen zou daarnaast ook uitkomst kunnen bieden, wordt hier al aan plannen gewerkt?

De omgevingsvisie is in concept gereed en onlangs ter inzage gelegd. Wij zijn in afwachting van de reacties daarop en vervolgens besluitvorming in de Raad. Onze fractie is van mening dat er een goede basis ligt om tot besluitvorming te komen. Dit zal zorgen voor een gedragen visie voor de toekomst.

Duurzaamheid en Klimaat

Ondanks alle inspanningen van het IVP Parkstad ten spijt zien we helaas dat de resultaten achter blijven. Wij zijn van mening dat er extra inspanningen nodig zijn om de resultaten te verbeteren. Bent u dat met ons eens en aan welke acties denkt u hierbij?

De klimaatverandering blijft doorzetten, dat hebben we de afgelopen zomer weer ondervonden. Hittestress en daaraan verbonden overlast vragen om extra aandacht en aanvullende voorzieningen. Zaken als het opstellen van een hitteplan zijn noodzakelijk maar we zullen ook moeten inzetten op extra groenvoorzieningen en bomen voor schaduwplekken in de openbare ruimte. Hoe denkt u hieraan invulling te geven en dit te financieren?

Duurzaamheid is een speerpunt, en dat is terecht. De energietransitie vraagt investeringen en moed om grootschalige duurzame energieopwekking te realiseren. In dat kader zijn zon en wind op land haast noodzakelijk om aan de RES doelstelling, energieneutraal in 2040, te kunnen voldoen. Als dit vanwege de Einstein telescoop niet mogelijk blijft zullen deze doelstellingen voor onze gemeente bijgesteld dienen te worden.

Ook wateroverlast is niet meer weg te denken en vraagt om forse aanvullende maatregelen van zowel Gemeente, Waterschap en Provincie. Hoewel er op dit gebied al goed wordt samengewerkt en er zaken in gang zijn gezet pleiten wij voor versnelling van werkzaamheden die nu soms op onderdelen een te lange doorlooptijd hebben. Herkent u dit beeld en kunt u aangeven welke acties er in dit soort geval genomen kunnen worden?

Tot slot

Voorzitter, deze begroting is de eerste van de nieuwe raadsperiode. Naar onze mening ligt er een realistische begroting voor waarbij de financiële realiteit niet uit het oog verloren is. Gezien deze financiële situatie is er volgens ons geen ruimte en aanleiding voor aanvullende wensen en eisen in het komende jaar. Wij steunen de inzet op financiële stabiliteit en hopen ook in de komende periode op een constructieve samenwerking tussen college en raad.

Tot zover de beschouwingen van Burgerbelangen.